

Směrnice MŽP č. 8/2017
o poskytování finanční podpory ze Státního fondu životního
prostředí České republiky

Úplné znění ke dni 1. února 2018
(zpracován dodatek č. 1 ke směrnici MŽP č. 8/2017)

SMĚRNICE MŽP č. 8/2017
o poskytování finanční podpory ze
Státního fondu životního prostředí České republiky

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) jako správce Státního fondu životního prostředí České republiky (dále jen „Fond“) podle § 1 odst. 3 zákona č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky (dále jen „zákon“), vydává tuto směrnici, která upravuje základní postupy poskytování finančních prostředků z Fondu formou zvýhodněné zápůjčky (dále jen „půjčka“), popřípadě zvýhodněné půjčky v kombinaci s dotací (všechny uvedené možnosti jsou označeny souhrnným pojmem „podpora“) pro realizaci a financování projektů v rámci programů:
 - 1.1 Operační program Životní prostředí 2014–2020 (dále jen „OPŽP“) formou:
 - a) půjčky z národních zdrojů Fondu v kombinaci s dotací OPŽP,
 - b) půjčky v rámci implementace Finančních nástrojů podle Dohod o financování dle čl. 38 odst. 7 Nařízení EP a Rady (EU) č. 1303/2013 (Obecné nařízení),
 - c) půjčky podle bodu b) v kombinaci s dotací z národních zdrojů Fondu.
 - 1.2 Národní program Životní prostředí (dále jen „NPŽP“) formou:
 - a) půjčky z národních zdrojů Fondu,
 - b) půjčky z národních zdrojů Fondu v kombinaci s dotací z NPŽP.
 - 1.3 Jiné programy či opatření podporované Fondem z národních i evropských zdrojů.

2. Půjčky jako jedna z forem finanční podpory z Fondu jsou pro příjemce zvýhodněny oproti obdobným komerčním produktům zejména:
 - 2.1 podmínkami úročení a úrokovou sazbou, která zároveň představuje roční procentní sazbu nákladů (RPSN) bez dalších poplatků,
 - 2.2 podmínkami a dobou splácení s možností předčasného splacení půjčky nebo odkladu splácení v rámci celkové doby splatnosti – bez sankcí či poplatků,
 - 2.3 modelem financování programů uvedených v bodě 1, příjemcům je umožněno předkládat Fondu k proplacení relevantní neuhrazené projektové výdaje a až následně je uhradit dodavatelům, popřípadě poskytnout ex-ante zálohu po nabytí účinnosti příslušných právních aktů,
 - 2.4 půjčku lze poskytnout v kombinaci s jinou podporou nebo samostatně podle podmínek programů uvedených v bodě 1,
 - 2.5 příjemce komunikuje při administraci půjčky i dotace pouze s jedním subjektem.

Článek 2

Cíle a právní rámec poskytování podpory

1. Cílem je dlouhodobě účinná ochrana životního prostředí v České republice, podpora efektivního a šetrného využívání přírodních zdrojů a energie, náprava negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí, zmírňování a přizpůsobení se dopadům změny klimatu.
2. Podpora se poskytuje žadatelům v souladu s § 3 a § 4 zákona s ohledem na závazky České republiky vyplývající z jejího členství v Evropské unii, z mezinárodních úmluv a s ohledem na Státní politiku životního prostředí České republiky.
3. Půjčky dle článku 1, bodu 1. 1. a) jsou poskytovány pouze při splnění akceptačních podmínek stanovených pro financování z OPŽP a jako jeho nedělitelná součást. Pokud nebudou splněny podmínky poskytnutí podpory z OPŽP, podpora formou půjčky nebude poskytnuta. Pokud se projekt v průběhu realizace stane nezpůsobilým k podpoře z OPŽP, příjemce bude povinen vrátit poskytnutou půjčku na základě podmínek Smlouvy o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí České republiky formou půjčky (dále jen „Smlouva“).
4. Oblasti podpory, formální, obecné a specifické podmínky pro jednotlivé programy jsou definovány prostřednictvím řídicí dokumentace Programů a jednotlivých Výzev pro příjem žádostí dle čl. 3.
5. V souladu s ustanovením § 1 odst. 5 zákona rozhoduje o poskytnutí podpory ministr životního prostředí na základě postupu uvedeného v čl. 6 Směrnice vydáním Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky (dále jen „Rozhodnutí“).

Článek 3

Výzva

1. Výzvy k předkládání žádostí o podporu (dále jen „Výzva“) schvaluje ministr po projednání v Poradě vedení MŽP na základě podkladů Sekce 300 MŽP a Fondu. Výzva je vyhlášena zveřejněním na internetových stránkách MŽP a Fondu, popřípadě OPŽP.
2. Výzvy zpravidla stanovují podmínky pro průběžné předkládání žádostí ze strany relevantních žadatelů.
3. Výzva k předkládání žádostí o podporu stanovuje účel podpory, formu podpory, parametry a podmínky pro poskytnutí podpory, zejména termín zahájení, způsob a termín ukončení příjmu žádostí o poskytnutí podpory, relevantní žadatele, objem finančních prostředků pro danou Výzvu (tzv. alokace) a specifikaci podporovaných aktivit.
4. Výzvy jsou vyhlášovány v závislosti na disponibilních zdrojích Fondu.
5. Ministr je oprávněn zrušit či aktualizovat již vyhlášenou Výzvu.

Článek 4

Žádost

1. Žádost o podporu projektu (dále jen „Žádost“) je předkládána v termínech stanovených ve Výzvě a v souladu s podmínkami stanovenými Výzvou.
2. Žádosti se předkládají Fondu prostřednictvím písemných nebo elektronických formulářů specifikovaných ve Výzvě, které jsou dostupné na internetových stránkách Fondu. Další náležitosti Žádosti včetně povinných příloh a postup pro její podání jsou stanoveny ve Výzvě.

Článek 5

Formální kontrola a přijatelnost žádosti

1. Po doručení Žádosti a jejích povinných příloh zahájí Fond proces administrace Žádosti posouzením předložených dokumentů z hlediska úplnosti a formální správnosti.
2. Úplné a formálně správné Žádosti podrobí Fond kontrole přijatelnosti. Kontrolou přijatelnosti se rozumí posouzení věcné správnosti a vyhodnocení splnění podmínek stanovených ve Výzvě.
3. Předmětem kontroly přijatelnosti je zejména:
 - 3.1 prokazatelné splnění podmínek příslušné Výzvy,
 - 3.2 projektová připravenost k realizaci opatření, nebylo-li již realizováno.

4. V případě, že Fond zjistí v předložené Žádosti nedostatky, vyzve žadatele k jejich odstranění, resp. k doplnění Žádosti. Pro odstranění nedostatků stanoví Fond přiměřenou lhůtu, současně žadatele poučí o následcích neodstranění nedostatků.
5. V případě, že žadatel neodstraní nedostatky a nedoplní požadované náležitosti pro akceptaci žádosti ve stanovené lhůtě, nebo žádost bude vyhodnocena jako nepřijatelná, Fond další administraci Žádosti zastaví usnesením a toto usnesení doručí žadateli.
6. V případě, že Žádost bude formálně správná a úplná a v souladu s Výzvou přijatelná, bude akceptována a Fond přistoupí k jejímu posouzení.

Článek 6

Posouzení Žádosti a vydání Rozhodnutí

1. Předmětem posouzení akceptované Žádosti je:
 - 1.1 věcná, technická, ekonomická a ekologická relevance projektů podle kritérií zveřejněných ve Výzvě,
 - 1.2 úvěrová způsobilost (rating) žadatele podle kritérií zveřejněných ve Výzvě,
 - 1.3 ověření celkového spolufinancování, výše a formy podpory projektu poskytované z programů podle čl. 1, popřípadě z jiných veřejných zdrojů,
 - 1.4 předběžný návrh na zajištění půjčky podle Metodických pokynů pro zajištění pohledávek Fondu.
2. Výstupem provedeného posouzení bude Protokol hodnocení žadatele a projektu s doporučením nebo nedoporučením konkrétní výše a podmínek pro poskytnutí požadované podpory.
3. Přehled všech posouzených Žádostí Fond předloží k projednání Radě Fondu.
4. Na základě doporučení Rady Fondu vydává ministr Rozhodnutí o poskytnutí/neposkytnutí podpory z Fondu, které bude doručeno žadateli.
5. Rozhodne-li ministr o poskytnutí podpory, Rozhodnutí dále obsahuje zejména výši podpory, základní finanční parametry a podmínky pro příjemce, na základě kterých může dojít k uzavření Smlouvy o poskytnutí podpory z Fondu a čerpání finančních prostředků.
6. Podmínkou vydání Rozhodnutí je splnění podmínek pro vydání právního aktu v programu dle čl. 1 odst. 1.

Článek 7

Výše a finanční parametry podpory

1. Výše podpory je stanovena procentuálním podílem, minimální či maximální fixní částkou, případně jejich kombinací z celkových způsobilých výdajů projektu, definovaných v programech podle čl. 1.
2. Fond je oprávněn poskytnout půjčku na posílení vlastních zdrojů žadatele až do výše rozdílu celkových způsobilých výdajů projektu a celkové dotace při dodržení pravidel pro veřejnou podporu.
3. U projektů OPŽP generujících příjmy lze půjčku z Fondu poskytnout i na část nezpůsobilých výdajů, která je tvořena způsobilými příjmy generovanými projektem podle čl. 61 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303 /2013 ze dne 17. prosince 2013.
4. Finanční parametry podpory jsou stanoveny ve Výzvě.
5. Maximální doba splatnosti půjčky a podmínky splácení jsou stanoveny ve Výzvě.
6. Roční úroková míra v % p. a. je fixní po celou dobu splácení a bude vyhlášena indikativně v každé Výzvě. Před vydáním Rozhodnutí může být úroková míra aktualizována podle podmínek na finančních trzích.
7. V případě, kdy tak stanovuje Výzva, může Fond poskytovat i bezúročné půjčky, konkrétní podmínky budou stanoveny v Rozhodnutí.
8. Fond je oprávněn poskytovat další zvýhodnění půjčky formou motivační úrokové bonifikace podle podmínek stanovených ve Výzvě.

Článek 8

Smlouva o poskytnutí podpory a zajišťovací instrumenty půjčky

1. Podle podmínek vydaného Rozhodnutí, popřípadě podmínek obsažených v dalších předpisech, uzavře Fond s žadatelem písemnou Smlouvu.
2. Podpisem Smlouvy a sjednaného zajištění půjčky žadatel stvrzuje, že souhlasí s podmínkami poskytnutí podpory a s tím, že jejich nedodržení je důvodem k vrácení podpory a uplatnění zákonných a smluvních sankcí a postihů.
3. Smlouva stanoví podmínky, za kterých se podpora poskytuje, zejména výši a finanční parametry, účel použití, lhůty a způsob čerpání prostředků Fondu, realizační termíny, ekologické indikátory, lhůty a podmínky splácení jistiny půjčky a případných úroků, postih v případě neplnění smluvních podmínek včetně výše sankcí, důvodů pro odstoupení od Smlouvy, apod.
4. Změna podmínek Smlouvy podléhá souhlasu Fondu a jejich nedodržení může opravňovat Fond k odstoupení od Smlouvy či uplatnění zákonných a smluvních sankcí.
5. Nutnou podmínkou pro uzavření Smlouvy je sjednání zajišťovacích instrumentů ve smyslu Metodických pokynů pro zajištění pohledávek Fondu. Fond uzavře s příjemcem podpory, popřípadě jiným zástavcem zejména zástavní smlouvu, popřípadě sjedná s příjemcem podpory jiné formy zajištění s možností jejich kombinací.

6. Smlouva může být uzavřena pouze v případě, že žadatel nemá žádné závazky po lhůtě splatnosti u finančního úřadu, správy sociálního zabezpečení, Fondu, MŽP či jiného orgánu veřejné správy.
7. Smlouva nemůže být uzavřena bez předchozího posouzení Fondem v případě, že právo nakládat s předmětem podpory, příp. zástavou je omezeno, zejména zástavním právem ve prospěch třetích osob (s výjimkou veřejnoprávních subjektů), soudcovským nebo exekutorským zástavním právem, zástavním právem finančního úřadu, na předmět podpory definovaný v programech podle čl. 1, příp. na zástavu je nařízena exekuce či příkaz k prodeji nebo zajištění podle trestního řádu.
8. Smlouva nemůže být uzavřena, pokud je příjemce podpory v insolvenčním řízení, respektive v případě, že příjemce půjčky s dotací OPŽP je podnikem v obtížích ve smyslu Nařízení Komise 651/2014, článek 2, bod 18.
9. Nesplní-li žadatel základní podmínky stanovené Rozhodnutím, nebo pozbude-li Rozhodnutí účinnosti, Fond Smlouvu s žadatelem neuzavře a žadatel ztrácí nárok na podporu.
10. Porušení podmínek stanovených Rozhodnutím a Smlouvou bude posuzováno jako porušení rozpočtové kázně, neoprávněné použití či zadržení prostředků žadatelem a Fond bude postupovat v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech v platném znění.

Článek 9

Čerpání podpory

1. Podmínky čerpání podpory vyplývají především z Výzvy, Rozhodnutí, Smlouvy a této Směrnice.
2. Čerpání podpory je možné až po uzavření Smlouvy a zástavní smlouvy, popř. jiných zajišťovacích instrumentů, v případě zástavní smlouvy k nemovité věci po doložení provedení vkladu zástavního práva do Katastru nemovitostí ve prospěch Fondu.
3. Podpora je proplácena na základě Žádosti o platbu (dále jen „ŽoP“) která je podávána společně pro půjčku i dotaci v souladu s formami podpory pro konkrétní program dle čl. 1.
4. V případě, že je ve výzvě nebo jiném závazném právním aktu umožněno zálohové ex-ante financování, může být první část podpory uvolněna příjemci neprodleně po nabytí účinnosti Smlouvy a zástavní smlouvy.
5. Podpora je proplácena tuzemským bezhotovostním převodem finančních prostředků v českých korunách z účtu Fondu na bankovní účet příjemce podpory uvedený ve Smlouvě.
6. ŽoP lze předkládat Fondu průběžně podle postupu realizace projektu v souladu s podmínkami Smlouvy, maximálně však do výše finančního objemu podpory definovaného Smlouvou.
7. Fond vyplácí podporu ve lhůtě do 30 dnů od předložení kompletní ŽoP. Při předložení nekompletní či věcně nebo finančně chybné ŽoP se tato lhůta přerušuje, příjemce je prokazatelně vyzván k dodání všech relevantních náležitostí ŽoP ve stanovené lhůtě, pokud tak neučiní, Fond je oprávněn ŽoP neproplatit.

8. Projekt může být spolufinancován z jiných národních veřejných zdrojů (např. z rozpočtu příslušného územně samosprávného celku). Žadatel předloží Fondu příslušné dokumenty k Žádosti, nejpozději však před uzavřením Smlouvy. Celkové výdaje včetně spolufinancování z jiných národních veřejných zdrojů nesmí přesáhnout úhrn 100% celkových způsobilých výdajů a popřípadě výdajů připadajících na příjmy generované projektem.
9. Úroková míra, doba a podmínky splácení půjčky jsou ve Smlouvě vždy sjednány v souladu s čl. 7.

Článek 10

Přechodná a závěrečná ustanovení

1. Ministr životního prostředí může z důvodů mimořádných zájmů ochrany životního prostředí a v souladu se Státní politikou životního prostředí České republiky poskytnout podporu i mimo ustanovení Směrnice a Výzev. Mimořádným zájmem ochrany životního prostředí je realizace opatření, které odvrátí hrozící újmu na životním prostředí nebo zabrání jeho dalšímu vážnému poškození.
2. Zrušuje se směrnice MŽP č. 5/2016 o poskytování zvýhodněných zápůjček ze Státního fondu životního prostředí České republiky a ustanovení Směrnice MŽP č. 8/2017 v platném znění se vztahují i na již vyhlášené Výzvy, u kterých nebyl příjem Žadostí doposud ukončen.
3. Pro efektivní a flexibilní provádění procesů upravených touto Směrnicí je Fond oprávněn vydávat a aktualizovat s účinností dnem zveřejnění prováděcí a metodické dokumenty, zejména pokyny pro zajištění pohledávek, stanovení úrokové sazby, zvýhodněný režim splácení jistiny a úroků, motivační úrokové bonifikace, řízení rizik a další oblasti.
4. Tato směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ministra a účinnosti jejím zveřejněním na intranetu ministerstva.

Odborný gestor: Odbor finančních a dobrovolných nástrojů
Zpracovatel: Ing. Jan Hlaváček

Mgr. Richard Brabec
ministr životního prostředí